

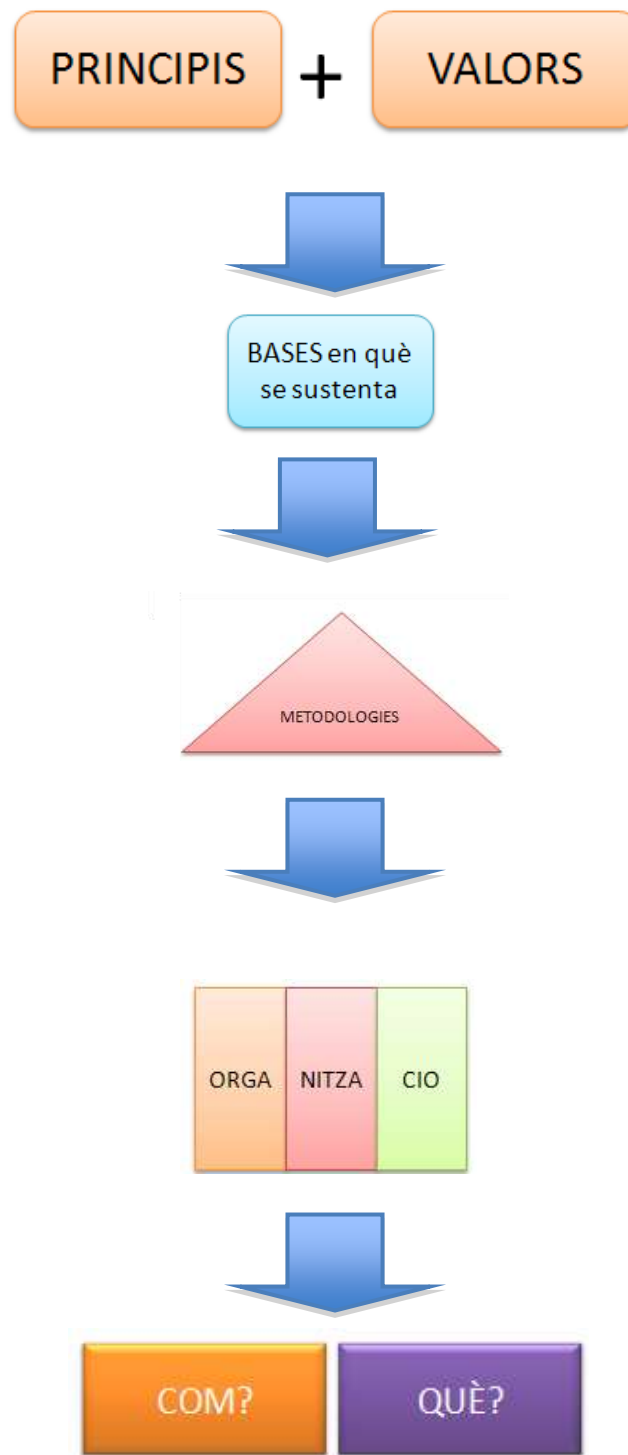
El nostre PEC

OBJECTIU:

Que cada nen o jove, pugui beneficiar-se de les oportunitats que li ofereix l'educació del centre **per satisfer les seves necessitats bàsiques i que estigui preparat per afrontar diverses situacions de la vida real.**

Aprovat el curs 2013 - 2014

Índex del PEC

ELS PRINCIPIS del nostre centre

- Que el **centre d'aprenentatge són els nostres infants i joves** i no la instrucció.

Els alumnes són **els protagonistes de l'entorn d'aprenentatge** i, per tant, les activitats se centren en la seva cognició i el seu creixement.

- Les activitats d'aprenentatge ajuden els estudiants a construir el seu aprenentatge a través del compromís i de l'exploració activa.
- Per això cal una combinació de pedagogies, que incloguin l'aprenentatge orientat i l'aprenentatge per l'acció, i també l'aprenentatge cooperatiu, l'aprenentatge basat en la investigació i l'aprenentatge servei.
- L'entorn pretén desenvolupar “alumnes autoregulats” que:
  - desenvolupin habilitats metacognitives,
  - supervisin, avaluin i optimitzin l'adquisició i l'ús del coneixement,
  - controlin les seves emocions i motivacions durant el procés d'aprenentatge,
  - gestionin bé el temps d'estudi, i es fixin objectius específics i personals elevats i puguin fer-ne seguiment.
- La programació parteix d'un **punt de vista competencial**, adaptant els continguts a la realitat més propera a l'alumnat i donant-li sentit en el treball globalitzat i la pràctica.

Molts acadèmics coincideixen que l'objectiu últim de l'aprenentatge i de l'ensenyament associat en diferents matèries és **adquirir expertesa adaptable, és a dir, capacitat d'aplicar el coneixement i les habilitats apreses a situacions diverses amb flexibilitat i creativitat**. És un objectiu que va més enllà d'adquirir coneixements o experiència rutinària en una disciplina. Requereix voluntat i capacitat per canviar competències bàsiques i expandir contínuament l'abast i la profunditat de l'expertesa d'un mateix. És cabdal, doncs, per a l'aprenentatge continu.

Hi ha diversos enfocaments pedagògics que poden contribuir a desenvolupar l'expertesa adaptable:

Aprentatge guiat:

El docent pren les decisions més importants pel que fa als objectius i estratègies d'aprenentatge i a com mesurar els resultats. També s'ocupa del feedback, les valoracions i les compensacions.

Aprentatge per l'acció:

L'alumne té un paper molt més actiu en la determinació dels objectius d'aprenentatge que en l'aprenentatge guiat. Hi pesen molt l'organització i la planificació de l'alumne.

Aprentatge experiencial:

No el controla cap mestre i no hi han objectius predeterminats. El que s'aprèn depèn del context, de les motivacions dels alumnes, d'altres persones amb qui estan en contacte, dels descobriments fets, etc. És el resultat de les activitats en què es participa.

- **L'aprenentatge és de naturalesa social.**

La neurociència confirma que aprenem per mitjà de la interacció social, de manera que l'organització de l'aprenentatge hauria de ser altament social.

El treball cooperatiu en grup, organitzat i estructurat de manera adient, ha demostrat beneficis molt clars per aconseguir resultats i també a nivell conductual i afectiu. Els mètodes cooperatius són vàlids per a tots els estudiants, ja que, ben aplicats, impulsen els alumnes de totes les capacitats.

La recerca personal i l'estudi autònom també són importants. Hi hauria d'haver més oportunitats per a l'aprenentatge autònom a mesura que els estudiants evolucionen.

- **Les emocions i la motivació**, davant de qualsevol activitat humana, tenen molta importància.

Les emocions són la porta d'entrada principal de l'aprenentatge.

L'emoció i la cognició funcionen constantment dins del cervell per orientar l'aprenentatge. Les emocions positives estimulen, per exemple, la memòria a llarg termini. Les emocions negatives, en canvi, poden interrompre el procés d'aprenentatge dins del cervell, i a vegades deixen l'estudiant amb poc o cap record de l'acte d'aprenentatge.

La motivació garanteix que els estudiants adquireixin coneixement i competències de manera eficient.

Igual que l'emoció, la motivació positiva envers una tasca d'aprenentatge incrementa significativament la probabilitat que els estudiants aprofundeixin en l'aprenentatge.

- **L'esforç és la base de tot progrés, però no pot estar basat en la pressió, la monotonia o la por.**

Tenir en compte les diferències i necessitats individuals també vol dir estimular l'alumne perquè superi el seu nivell i capacitat. Al mateix temps, assolir la superació no hauria de comportar per a ningú una inversió de temps significativa.

Els estudiants amb un rendiment alt poden ajudar els estudiants amb rendiments més baixos. Això contribueix a la superació de tots.

Cal evitar la sobrecàrrega i els sistemes desmotivadors basats en la monotonia, la por i la pressió excessiva; no només per raons humanitàries, sinó perquè són factors que no s'adiuen amb l'evidència cognitiva i motivacional vinculada amb l'aprenentatge eficaç.

- **L'aprenentatge ha d'estar basat en la construcció de connexions horitzontals.**

Un aspecte clau de l'aprenentatge és que les estructures de coneixement complex es construeixen organitzant parts de coneixement més bàsiques de manera jeràrquica. Si s'han construït bé, aquestes estructures proporcionen un coneixement que es pot traslladar a situacions noves, una competència essencial per al segle XXI

També és important la capacitat dels alumnes de veure connexions i "connectivitat horitzontal" entre l'entorn d'aprenentatge formal, l'entorn més ampli i la societat en general. L'"aprenentatge autèntic", que promou aquestes connexions, també fomenta una comprensió més profunda.

- **Educar és una tasca compartida i que només s'aconsegueix amb una participació i bona predisposició de tot l'equip docent, alumnes, PAS i pares i mares del centre.**

La llar és el nostre entorn d'aprenentatge principal i molt influent, de manera que **establir connexions entre la llar i l'escola és vital per a l'èxit de l'alumne**. Comporta implicar proactivament les famílies en l'escolarització dels fills i convidar-les personalment a participar-hi. Les

activitats extracurriculars i les extraescolars també són maneres de connectar amb la família i de crear un vincle més estret entre casa i escola.

- **L'aprenentatge parteix de la curiositat, de tal manera que es produeix quan hi ha preguntes/problema a descobrir.**

Cal oferir als estudiants oportunitats per desenvolupar competències cognitives de nivell superior. Això és possible mitjançant els enfocaments basats en la investigació emmarcats en projectes complexos i rellevants que requereixen implicació constant, col·laboració, recerca, gestió de recursos i desenvolupament d'un rendiment o producte ambiciosos.

Els enfocaments són:

- aprenentatge basat en projectes
  - aprenentatge basat en problemes
  - aprenentatge mitjançant el disseny.
- La societat del coneixement no té sentit sense **l'accés a la informació i el domini de les tecnologies** que ens permeten dedicar el temps a allò que és essencial i de nivell superior, podent superar aquella part mecànica innecessària.

La ràpida evolució de les tecnologies, juntament amb una situació de canvis que cada vegada es produeixen amb més rapidesa, tenen efectes de gran abast. La revolució de la informació transforma la manera de treballar, de jugar, de llegir i de pensar. Canvia la naturalesa de les economies i de les societats, des del nivell més personal fins al nivell més global.

- **L'avaluació continua i formadora afavoreix l'aprenentatge.**

Cal que l'entorn d'aprenentatge sigui molt clar pel que fa a allò que s'espera dels alumnes, a allò que fan i a per què ho fan. Si no és així, la motivació disminueix; els estudiants són menys capaços d'adaptar activitats senzilles dins de marcs de coneixement més amplis i tenen menys probabilitats d'aconseguir regular-se autònomament.

L'avaluació formativa ha de ser substancial, regular i proporcionar un *feedback* pràctic. A més de retroalimentar els alumnes, el coneixement procedent de l'avaluació formativa s'hauria d'utilitzar constantment per modelar la direcció i la pràctica dins de l'entorn d'aprenentatge.

ELS VALORS del nostre centre

La base que sustenta els nostres valors estan en l'essència mateixa d'una societat democràtica, inclusiva, que té com a principis la igualtat, l'equitat, l'excel·lència i el respecte.

L'educació que reben els alumnes ha de garantir el ple desenvolupament de les capacitats físiques, expressives, intel·lectuals i afectives, i els ha de preparar per afrontar una vida personal i social plena i feliç. Per fer possible la tasca educativa, l'institut escola compta amb la implicació i compromís de la família i l'entorn, i promou una relació constant entre tots els agents educadors, basada en la cooperació i el diàleg. L'objectiu final és arribar a la personalització de l'aprenentatge a partir d'itineraris que donin resposta a la majoria des nostres infants i jove.

Eduquem perquè **valors universals** com la pau, la solidaritat, la generositat, la tolerància i l'honestedat; **valors socials** com la democràcia, el respecte, la cooperació, la participació i el diàleg; **valors individuals** com la llibertat, la sinceritat, el sentit crític, l'autonomia, l'atenció i l'esforç personal; i **valors tradicionals** com la responsabilitat, la família i la civilitat, esdevinguin motors de transformació i avenç de la nostra societat.

Eduquem en un clima de confiança i de respecte, construint una relació emocional positiva entre totes les persones que treballen al centre i l'alumne, per tal d'aconseguir un institut escola inclusiu i obert a tothom.

Fem possible:

- **La creació de vies de participació** per aconseguir una unitat de tots els membres que intervenen en el desenvolupament de l'escola (pares, alumnes, docents, personal d'administració i serveis, i administració). Exigint la **participació real** i efectiva en la gestió de tots els sectors que la componen, per mitjà dels representants elegits per cada sector al consell Escolar, sota el paraigües d'aquest projecte de centre.
- El **lideratge del centre des d'una perspectiva participativa i responsable i distribuïda**, que ha de fer complir les decisions preses pels diferents estaments que conformen la comunitat educativa, mesurant en tot moment tots els interessos dels alumnes, els educadors, els pares i la societat per tal de prendre en tot moment decisions que afavoreixin la millora de la formació dels nostres alumnes.

BASES

LES BASES en que se sustenta el desplegament dels principis en el nostre centre

L'institut escola Jacint Verdaguer pretén que els alumnes siguin:

- **Autònoms i responsables del seu procés d'aprenentatge**
Entès l'aprenentatge com els continguts necessaris per crear més coneixement, les destreses imprescindibles per aconseguir solucionar problemes i situacions quotidianes, i els valors i les actituds que permeten a l'alumnat viure, conviure i compartir.
- **Competents** preparats per escollir el camí que vulguin triar a la vida.
Entesa la competència com les capacitats necessàries per viure i conviure en el nostre món, per poder escollir lliurement el propi camí i per ser útils a la societat i millorar-la.
- **Participatius, col·laboratius i cooperatius.**
Fomentant l'atenció, l'esforç i la motivació en el propi alumnat. Per això, l'escola ha de saber motivar i adequar l'educació a les necessitats i reptes de la nova societat per tal que els alumnes vegin en aquest marc una eina útil pel seu futur.
- **Amb capacitats d'empatia, autocontrol personal i sentit crític positiu.**
- **Preparats per viure i conviure al món** i per cercar solucions als nous problemes que planteja una societat en continus canvis.
- **Reflexius i generadors de nous coneixement** (l'excel·lència).
La reflexió ve donada per la pròpia estructura de treball on és el grup qui vetlla per aconseguir els objectius proposats. La pressió per la descoberta, investigació i creació d'hipòtesis fa de l'alumnat unes persones més crítiques i reflexives i alhora generadores de coneixements.
- **Preparats per aprendre a aprendre al llarg de la vida.**

PER FER-HO POSSIBLE ens basem en:

Cinc són els principis en que es basa el PEC del centre i que formen part de la seva dinàmica de treball: L'**AVALUACIÓ FORMADORA**, les **CB**, els **CONTINGUTS CLAUS**, l'**AUTONOMIA**, l'acceptació de l'**ERROR**, les **INTEL·LIGÈNCIES MÚLTIPLES** i la **COOPERACIÓ**. Aquests principis vénen determinats pels següents referents:

L'AVALUACIÓ FORMATIVA I LA FORMADORA

Diferenciem el que és una avaluació per millorar del que és la qualificació.

L'**avaluació formativa** que ajuda al docent a reconduir el camí als seus infants i joves fent-los progressar en el seu creixement

L'**avaluació formadora** és la única que ajuda a progressar i ens orienta en la recerca de la millora de la formació dels nostres infants i joves. És l'avaluació autèntica, la que realment és útil i suposa un tractament individualitzat de l'aprenentatge que respecte els ritmes de treball a l'escola.

Mentre que la **qualificació** s'extreu de l'observació dels sabers, les habilitats, els procediments i valors que tenen els nosaltres nens i joves. Suposa una gran observació i **està basada en els progressos** que van fer més que no pas en un llistó on tots hi han d'arribar. Aprofita de la mateixa manera, l'educació formal que es du a terme a l'escola i la no formal que forma part de la vida particular dels nostres infants i joves que aprenen més enllà de l'escola, tenint en compte les habilitats i les intel·ligències pròpies que cada persona manifesta.

LES COMPETÈNCIES

Es basen en la necessitat de formar persones preparades per viure i conviure en el món per tal de poder-lo millorar i fer més sostenible i democràtic, aprofitant les tècniques d'aprenentatge aplicades a la vida i les habilitats pròpies de cada infant i jove de cada un.

Les competències són un nivell superior als continguts, inclouen els sabers, els procediments, les habilitats i els valors per tal d'aconseguir el saber, saber fer, saber ser i saber estar.

Per aquest motiu l'escola planteja el seu desenvolupament a partir de la pràctica real i de preguntes o reptes a investigar.

LA AUTONOMIA

El centre reforça i dóna molta importància, a l'aprenentatge de les competències del que anomenem 3R (les llengües i les matemàtiques). Tot nen o jove, per tal de poder formar-se en una vida plena, necessita, a la nostra societat, saber llegir, expressar-se, escriure i les nocions bàsiques de matemàtiques que l'ajudaran a accedir i a compartir els sabers i a adquirir-ne de nous.

LA COOPERACIÓ

És un dels pilars del nostre centre i de l'aprenentatge dels nostres infants i joves. Mai s'aprèn tant com entre iguals. Per aconseguir-ho formem tant en el procediment com en la seva praxis per aprendre. La cooperació està present en tot el nostre entorn escolar, en cada moment que sigui oportú i en cada aprenentatge.

L'ACCEPTACIÓ DE L'ERROR

S'ha penalitzat massa dins del sistema educatiu el fet que s'equivoquessin i això ha afavorit que només participin aquells qui sempre donen la resposta correcta que vol escoltar el docent. Per aquest motiu, i per tal que l'educació s'esdevingui una acció participativa de tots, cal que aprofitem l'error, el valorem i l'acceptem com a mitjà del procés de millora. Si no s'equivoquen no els podem acompanyar i no sabem el que necessiten ser rectificats. Partim del concepte que qui no s'equivoca no aprofita les seves oportunitats.

Per aquest motiu no penalitzem l'error, sinó que ens és útil per la millora.

LES INTEL·LIGÈNCIES MÚLTIPLES

Cada alumne té per norma, una intel·ligència més desenvolupada que les altres. Aprofitem aquesta intel·ligència per treballar des de la seva fortalesa aquells aspectes que el faran arribar a entendre els conceptes i procediments que volem que adquireixi.

Suposa igualment potenciar al màxim les altres que no té assolides de manera, diríem natural. No volem que se'ns escapin arquitectes, artistes, metges, mecànics, pensadors, esportistes, advocats, enginyers, directius, fusters, artesans, ... que tenim a les nostres aules.

ELS CONTINGUTS CLAU

Per viure i conviure al nostre món, necessitem tenir molt clar que hi ha uns continguts claus que tothom ha de saber i que són irrenunciables. L'institut escola els té presents, els treballa dins dels processos competencials i se n'assegura del seu assoliment.

Aquests continguts estan basats en el que s'anomena " cultura general" de cada un dels àmbits d'estudi.

LES NOSTRES FONTS són:

- Avaluar algú competent és en part comprovar la seva capacitat per **REORGANITZAR** allò que ha après per transferir-lo a noves situacions i contextos. - Carlos Monereo –
- El objetivo es que el niño piense **haciendo y haga pensando**, esto es que busque alguna utilidad a lo que hace. - Celestin Freinet -
- Cal treballar les competències de: **SABER, saber SER, saber FER i saber ESTAR .** - Jacques Delors –
- El niño necesita estímulos y libertad para aprender El maestro tiene que dejar que el alumno exprese sus gustos, sus preferencias y algo más importante aún, **hay que dejar que se equivoque** y que vuelva a intentarlo - Montessori -
- Cal que els alumnes interactuïn, actuïn **AUTÒNOMAMENT** i sàpiguen utilitzar les eines. - Projecte DESECO –
- La noció d'intel·ligència ha estat restringida a les capacitats matemàtiques i lingüístiques. Fent-ho d'aquesta manera exclouem a una gran majoria de l'aula - Howard Gardner -
- El coneixement de l'infant i el **respecte de la seva personalitat** i dels seus drets han de ser els eixos sobre els quals ha de girar l'educació. - Rosa Sensat -
- **La formació parteix de l'experiència.** No fer per fer, cal saber perquè fem el que fem i amb quin objectiu. L'escola ha de ser un ambient organitzat. Pensament, escola i democràcia, són els eixos de la societat. - Dewey -
- **L'èxit dels individus depèn de l'èxit del grup** al qual pertanyen, la qual cosa obliga a crear un clima de **COOPERACIÓ**. - Teoria Social de l'aprenentatge -

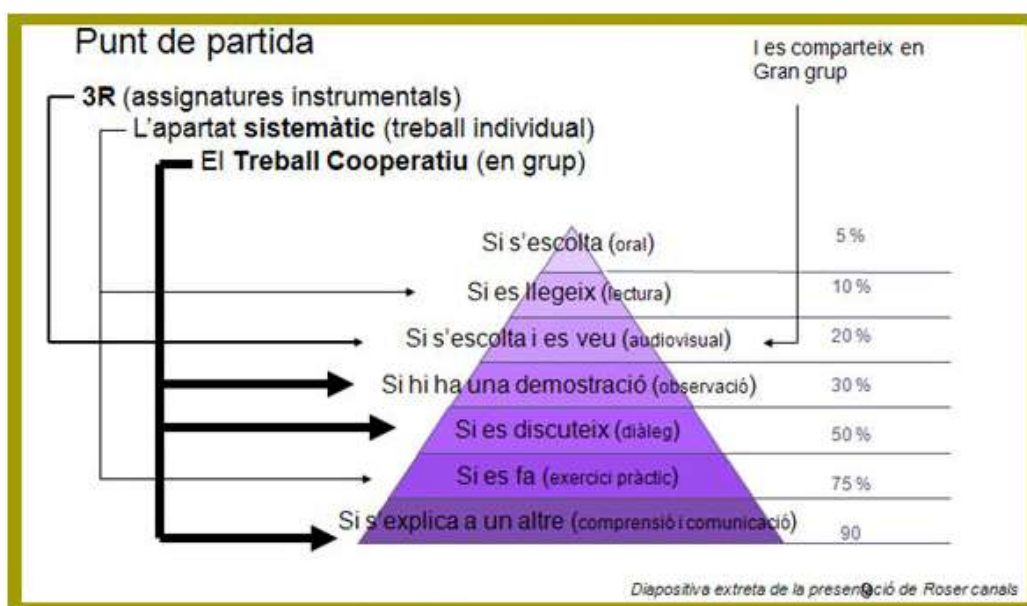

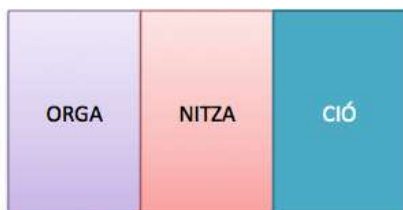
LES NOSTRES DECISIONS són:

Partint de la base que per arribar a l'aprenentatge cal respectar les etapes evolutives dels nostres infants i joves, els seus ritmes de treball i les seves capacitats en cada moment de poder desenvolupar certs coneixements i adquirir certs procediments, PLANTEGEM:

- El respecte als ritmes de treball.
- Potenciem l'autonomia en els primers anys per tal de poder arribar a la cooperació entre iguals.
- Desenvolupem en els infants i joves el que facin preguntes, de la mateixa manera que nosaltres presentem l'entorn de treball a partir d'elles.
- Partim de la descoberta i només quan hi ha dificultats o preguntes intervenim de manera magistral.
- Fomentem l'esforç com a base imprescindible de tota evolució humana i del propi aprenentatge.
- Orientem, acompanyem, reconduïm i avaluem en entorns de treball on l'alumnat és actiu en el seu aprenentatge.

Sense deixar de treballar cap dels àmbits de la piràmide que mostrem, potenciem en temps i esforços aquells que les evidències científiques han demostrat ser més útils per a la construcció del coneixement.

LA NOSTRA ORGANITZACIÓ del centre:

Per tal de posar a la praxis tots els principis, valors, procediments, actituds i habilitats, cal que el centre disposi de l'entorn i l'estructura que ho faci possible, tot tenint present que es pot anar millorant i evolucionant en el temps.

Les tres potes del projecte tenen com a objectiu treballar l'equitat i l'excel·lència.

Cada una d'elles pretén:

3R: àmbit instrumental

- Foment de l'autonomia i la cooperació.
- L'aprenentatge del propi instrument.
- La descoberta
- L'aplicació en petits àmbits relacionats amb els aprenentatges.

Àmbit del coneixement

- L'aprendre a la pràctica: l'aplicació mitjançant el treball globalitzat per projectes.

PEC IE Jacint Verdaguer

- L'aprendre fent i compartint (aprenentatge procedimental i aprenentatge basat en el coneixement)
- Triar el camí per resoldre situacions de la vida real.
- Desenvolupar el pensament en l'aplicació del mètode correcte.
- Potenciar l'esforç i la superació.
- Investigar, observar i extreure conclusions.
- Saber argumentar i reflexionar per millorar.
- Compartir i ajudar.

Àmbit de les emocions

- Ajudar a conèixer-se a si mateix i als altres
- A ser tolerant i participatiu
- A saber expressar les emocions i a controlar-les
- A respectar les opinions dels altres.
- A saber guanyar i perdre.
- A concentrar-se per poder-se autosuperar.

D'aquesta organització es deriva l'horari, els recursos a emprar, les metodologies, els entorns d'aprenentatge i el com avaluem tot aquest procés.

COM?

QUÈ?

El QUÈ i el COM ho fem

El desplegament del què i el com ha de ser viu de manera constant en base al projecte de centre, als principis i a les seves bases.

Aquest desplegament estarà en funció dels projectes de direcció, dels claustres de docents i de la comunitat educativa.

El que aquí exposem és d'on partirem tenint present d'on venim i tot el bagatge que hem anat adquirint al llarg de molts anys de reflexió, visites arreu i de compartir en xarxa tots aquells dubtes que ens anaven sorgint i que de ben segur encara en sortiran.

QUÈ FEM

- Organitzem l'horari en funció de l'organització de centre, potenciant els tres grans blocs que asseguraran la seva eficàcia a la pràctica. Això suposa equilibrar el temps que destinarem a l'exercitació, l'aplicació i a al tractament de les emocions en funció de cada etapa evolutiva.
- Posem tots els recursos necessaris que estiguin al nostre abast per tal que els nostres infants i joves descobreixin el seu entorn i puguin extreure conclusions complexes que d'una manera expositiva no entendrien.
- Organitzem els entorns d'aprenentatge per tal de facilitar cada espai de treball en funció de l'objectiu pretès. Això suposa una organització de les aules en equip, espais de lectura, espais d'investigació, espais per compartir, espais per exposar, ...

COM HO FEM

Fomentem el **treball cooperatiu** des del punt de vista procedimental i com a forma d'aprenentatge.

Partim de la definició de COMPETENCIA que ens marca, tant el treball a aconseguir com el que hem d'avaluar:

“La capacitat per **UTILITZAR** el coneixement, les habilitats els procediments i els valors en **SITUACIONS DIVERSES** de la vida real”.

Treballem per projectes afavorint l'autonomia i la cooperació i a partir de propostes de la vida real. Pel fet de creure que tot procés d'aprenentatge

parteix de preguntes, utilitzem la metodologia ABP (aprenentatge a partir de preguntes). Aquests projectes, basats en les tipologies de centre, afavoreixen:

- Els projectes de serveis
- Les intel·ligències múltiples
- Els procediments de treball
- Els projectes de serveis
- Projectes que sorgeixen dels interessos dels nostres infants i joves.

Per afavorir la descoberta i la motivació, partim en cursos inferiors **els ambients** que afavoreixen l'experimentació i respecten els interessos del infants.

Fomentem l'**autonomia** per tal de ser útil en el treball cooperatiu. I el fomentem com a part introductòria dels projectes de treball cooperatiu.

Aprofitem **els entorns de treball més enllà de l'aula** fomentant la responsabilitat i l'autonomia.

Treballem amb les TIC com a instrument imprescindible d'accés a la informació i com a mitjà d'autoavaluació.

Treballem sense llibres de text que uniformen l'aprenentatge i impedeixen el treball personalitzat. No obstant disposem de tot tipus de recursos d'accés a la informació i com a tals també llibres de totes tipologies.

Dediquem molt esforç a la lectura per plaer i a les activitats al voltant d'aquests treball.

Fomentem l'exposició pública dels treballs dels nostres infants i joves ja sigui de manera oral com expositiva.

Per tal de tenir **contacte amb el món real**, fem sortides, exposicions, viatges, tallers, actuacions i intercanvis.

Els nostres infants i joves es **preparem per estar saludables** i participen de jocs esportius, tornejos i gaudeixen d'exposicions i xerrades que els ajuden en aquest sentit.

Per **treballar l'autocontrol** fem kinesiologia i ioga.

Oferim el projecte OKUPA'T per donar sortida al món laboral en aquells joves que poden estar en perill d'exclusió.

Treballem amb les famílies mantenint-les informades del procés d'aprenentatge i de com podem treballar de manera conjunta.

Potenciem l'anglès més enllà de les hores de l'assignatura i animem a l'alumnat a aprendre una quarta llengua en **alemany**.

Per atendre tot el currículum, partim de tipologies que engloben les competències que tot noi o noia haurà d'haver adquirit al llarg del seu procés d'aprenentatge al centre.

El treball per projectes ens ha obligat a definir el nostre marc curricular per tal de no oblidar aspectes d'aprenentatge que faran dels nostres alumnes persones competents i preparades pel món que els tocarà viure. Per aquesta raó vam definir les següents tipologies:

Planifiquem en funció del repte que volem que l'alumnat solucioni al final d'un procés d'aprenentatge.

Els repte ens ajuda a triar els continguts necessaris per resoldre les diferents situacions que els plantegem.

